

Saarna 23.9.2018

18. Sunnuntai helluntaista

Mark. 2:23–28

Kristittyjen sapatin eli sunnuntain pyhittäminen on ollut välillä kiistanaihe viime 100 / 150 vuoden aikana eri maissa. Saavatko kaupat ja ravintolat olla auki, esimerkiksi. Tämän päivän evankeliumista tulee selvää, että se oli kiistanaihe myös Jeesuksen aikana.

Kuten tiedetään, työnteke sapattina oli kielletty. Tämän päivän evankeliumissa fariseukset närkästyivät siitä, että opetuslapset olivat poimineet tähkähäntä viljapelloissa, eli olivat tehneet ruumiillista työtä sapattina. Heidän sääntöjensä mukaan mm. sadon korjaaminen ja hedelmien poimiminen olivat kiellettyjä työmuotoja sapattina. Jeesus ei kiistä tätä. Pian tämän kohtauksen jälkeen Jeesus paransi sairaan miehen, ja ei kiistä, että oli näin tehnyt työtä sapattina.

Välittikö siis Jeesus lainkaan sapattisäädöksistä? ... Vastaus löytyy Matteuksen evankeliumin 5:stä luvusta: ”Älkää luulko, että minä olen tullut lakia tai profeettoja kumoamaan; en minä ole tullut kumoamaan vaan toteuttamaan / täyttämään.” Ja ”laista ei häviä yksikään kirjain, ei pieninkään piirto, ennen kuin taivas ja maa katoavat, ennen kuin kaikki on tapahtunut.” Jeesus kunnioitti juutalaista lakia suuresti, mutta tulkitsi sitä eri tavalla kuin esim. fariseukset. Fariseuksetkaan eivät olleet yhtä mieltä siitä, ja kiistelivät keskenään eri säädösten tulkinnasta.

Molemmissa näissä tapauksissa, Jeesus tai opetuslapset rikkoivat sapattisäädöksiä vastaan niin kuin sattumalta. He eivät menneet pelloille korjaamaan satoa vaan he olivat menossa johonkin, pellot sattuiivat olla matkalla ja heillä oli nälkää. Ja Jeesus ei lähtenyt etsimään sairaita ihmisiä, joita hän voisi parantaa, vaan meni synagogaan rukoilemaan, mutta siellä sattui olevan sairas mies. Hän ei etsinyt riidanaihetta fariseusten kanssa. Päinvastoin: näyttää siltä, että fariseukset etsivät syyttä häntä. Ja oli aika vaikeaa olla rikkomatta fariseusten sapattisäädöksiä: he määrittelivät peräti 38 sapattina kiellettyä työmuotoa, kun Mooseksen kirjoissa mainitaan vain kaksi.

Jeesus korosti, että sapatti on ihmisiä varten. Se kuuluu ehdottomasti lakiin, kyseessä on yksi 10 käskystä. Mutta orjallinen säädösten noudattaminen ei vaadita. Fariseukset olivat muuttaneet taakaksi sitä, minkä olisi pitänyt olla etuoikeus, joka on meidän hyväksi: lepopäivä kovasta ruumiillisesta työstä jota valtaosa ihmisistä tekivät, lepopäivä jonka voisi omistautua perheeseen ja Jumalaan. Mooses oli saanut 10 käskyä pian israelilaisten lähdön Egyptistä jälkeen, pian vapautuksen orjuudesta jälkeen. Samalla Jeesus vapautti hänen aikalaiset – ja meidät - orjallisesta säädösten noudattamisesta. Tärkeämpää oli noudattaa lain henkeä kuin ihmisten keksimiä pikkutarkkoja sääntöjä.

Mutta Jeesuksen tarjoamalla vapaudella on syvempi merkitys. Kristityn on liian helppoa olettaa, että hänen täytyy ansaita hänen paikkansa Jumalan valtakunnassa. Että tekemällä hyvää hän korvaisi hänen tekemiä syntejä ja lepyttää vihaista Jumalaa. Tämä ajatusmalli oli vahva keskiajalla, jolloin kirkko vaati kaikenlaisia tekoja kristityiltä: hyvillä teoilla, pyhiinvaellusmatkoilla, ja almujen

antamalla mm. kristityllä oli mahdollisuus vähentää kiirastulessa vietettävää aikaa, ennen kuin pääsisi taivaaseen. Mutta Kristuksen armo vapauttaa meidät tästä suorittamisen taakasta. Hän on jo antanut meidän synnit anteeksi. Riittää, että uskomme häneen. Uskon seurauksena tulee Pyhän Hengen inspiroimia hyviä tekoja.

Kristityn vapaus oli yksi Martti Lutherin lempiaiheista. Oikea vapaus löytyy vain evankeliumista. Usko vapauttaa ihmisiä pakosta tulla vanhurskaaksi omien tekojen kautta. Lutherin tulkinta vapaudesta katsoo myös eteenpäin: on yhtä tärkeää kysyä **mihin** kristitty on vapautettu kuin **mistä** hän on vapautettu. Luther löysi vastauksen Paavalin 1. Kirjeestä korinttilaisille: ”Vaikka olen kaikesta vapaa, olen tehnyt itseni kaikkien palvelijaksi.” Kristitty on vapautettu murehtimisesta siitä kelpaako hän Jumalalle hänen lähimmäisiään palvelemiseksi. Eli vapaa palvelemaan!

Kristityn vapaus ei ole tämän maailman vapaus. Maallinen vapaus tarkoittaa vapautta tehdä mitä lystää, ajattelematta seurauksia. Elää itseään varten. Vailla velvollisuuksia. Vailla läheisiä suhteita. Välittämättä muita. Kristityn vapaus tarkoittaa vapautta palvelemaan Jumalaa ja lähimmäisiämme **puhtaasta rakkaudesta**, palkinnon tai hyväksymisen halun sijalla. En voi keksiä parempaa tapaa käyttää vapauttamme.

Pastori Christopher Montgomery